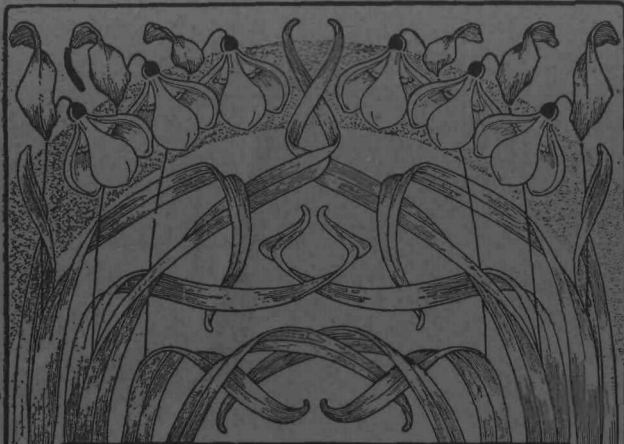

POŠTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZVONČEK

LIJŠZ

S PODOBAMI

ZA

SLOVENSKO
MLADJNO

LETO XXIII.
ŠTEV. 10.
OKTOBER 1922.

Vsebina.

1. Miroslav Kuncič: Mladost. Pesem	229
2. Jos. Vandot: Kekec na volčji sledi. Planinska pripovedka z 2 podobama	230
3. Anica: Majdica je že učenka. Pesem	235
4. Ernest Tiran: Ujedinjenje. Igrica s petjem in telovadbo	236
5. Anton Leban: Anton Martin Slomšek. Življenjepis s podobo	241
6. Fran Erjavec: Kitajske narodne pripovedke	244
7. Anica: V mrzlih jesenskih dneh Pesem	244
8. S-ar: Prekmurje. Potopis s 3 podobami	245
9. Pouk in zabava	249
10. Kotiček gospoda Doropoljskega	254

Prošnja.

Vse prijatelje našega lista nujno prosimo, naj nam prijavijo imena novih naročnikov vsaj do 1. decembra, da nam bo mogoče prvo številko prihodnjega letnika natisniti v zadostni nakladi. — Kdor še ni poravnal naročnine, naj to gotovo stori do 1. decembra, ker mu sicer ne bomo dostavili zadnje (12.) številke letošnjega letnika!

Domovina, vedno mislim náte
in na neosvobojene brate!

Boj alkoholu in tobaku!

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto 10 Din, pol leta 5 Din, četrt leta 2·50 Din. Posamezne številke 1 Din.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziram.

Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik: Luka Jelenc, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 14 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Štev. 10.

V Ljubljani, meseca oktobra 1922.

Leto XXIII.

Mladost.

*Prostrano polje polno cvetja
in sladkega dehtenja
in jasnih lic;
neskončne šume polne petja
in bujnega zelenja
in brzih ptic...*

*Detinska srca polna sreče
in slutenj, hrepenenja
in zlatih nad...
A v srcu mojem želje so goreče;*

*Pol svojega bi dal življenja,
da spet postal bi mlad
za kratek solnčen dan,
da spet bi prost kot ptiček
zletel, zletel na griček
in vriskal čez ravan:
»Proč, toga in bridkost!
Mladost.. mladost... mladost!«*

Miroslav Kunčič.

JOSIP VANDOT:

Kekec na volčji sledi.

Planinska pripovedka.

10.

ako sta se razumela Kekec in Pehta in sta se razgovarjala prijazno vse dni. O, Kekec ni več očital Pehti, ker ga je ugrabila, ampak se ji je dobrikal vedno in ji je govoril kratkočasne stvari, da se mu je morala Pehta smejati. Pehta ga je imela vedno bolj rada in mu je stregla kakor kraljeviču. Kekec pa se je sladkal in je prepeval in piskal na piščalko, da je bilo veselo v samotni koči pod Špikom. Izmisлил si je bil Kekec novo pesem. Lepa je bila tista pesem, in Pehta jo je hvalila, ker ji je resnično ugajala. Pa jo je Kekec tudi znal lepo prepevati, a še lepše je znal svirati na piščalko:

»Snežec beli vrh gorá,
tebi solnček se smehlja;
gleda zvezda te lepó,
modro ljubi te nebo —
a pastirček sred mirú
tebi vriska — juhuhu...«

Zadovoljen je bil Kekec tiste dni in se ni več držal pobito in žalostno. Hm, čemu tudi? Saj je bil prepričan, da ne bo več dolgo pri Pehti. Še nekaj dni — pa kar vstane in odide z volkom v dolino. Naj reče Pehta, kar hoče, in naj se jezi, kolikor hoče! Kdo pa tudi more prisiliti Kekca, da ostane tu zgoraj v divji gorski samoti? Niti Pehta ne, pa naj bo še tako dobrotljiva in prijazna. Težko ga že čakajo Koroščevi in tudi doma skrbi vse, ker so gotovo zvedeli, da je izginil kar hipoma in ga je ugrabila Pehta. Deset dni je že prešlo, odkar je bil odšel iz doline. Deset dni že živi tu gori pod snežnim Špikom, in skrajni čas je že, da pobegne.

Tako si je mislil Kekec tisti dan. Šel je vun v gozdíč, in tedaj je sklenil, da poizkusi, če bo volk bežal z njim. Prišla sta do travnate strmine. »Volkec, moj ljubi volkec!« je nagovoril tedaj Kekec volka. »Velika prijateljca sva si in se imava rada. Glej, dolgočasno je tu v gorah, ker nimava nobenega dela. A doli v dolini je veselo, rečem ti, volkec, da nikjer ni tako lepo kot v dolini. Tebi bi jako ugajalo — lovil bi se po vasi s psički in bi se trgal z njimi in igral. Petelina in

kokoši bi stražil na dvorišču, da bi se razlegalo vsepovsod veselo gaganje. Bicke bi pasel tam na ledini in jih zaganjal, da bi bilo veselje ... O, le pomisli malo, kako lepo življenje bi imel tam v dolini. In jedel bi, kar bi si le poželed. Pri Pehti pa moraš grizti samo trde kosti in lokati sirkov močnik. Pomisli malo, volkec! Pameten in razumen si — zato pa, volkec, zato pa kar pojdi z mano v dolino! Kar pojdi, volkec, kar pojdi!»

Kekec je pričel stopati po travnati strmini. V početku počasi, a potem vedno hitreje. Tu in tam se je ozrl nazaj, pa je videl volka, ki je stal tam vrhu strmine in ga je nepremično gledal. Že je bil Kekec daleč doli in že je mislil, da volk ne pojde za njim, ampak ga pusti, da v miru pobegne. In Kekec se je že posmejal sam pri sebi in je stopil hitreje naprej. A tedaj je poskočil volk vrhu strmine in je glasno zalajal. Zaprašil se je po strmini navzdol in je bil v nekaj skokih pri Kekcu. Stopil je pred njega in ga je gledal in se ni maknil z mesta. A renčal ni in tudi ni kazal svojih belih zob.

»Daj, volkec, bodi pameten in pusti me naprej!« mu je govoril Kekec in ga je božal in hotel odriniti s poti. »Ni se ti treba bati Pehte. Saj te ne bo suvala in tepla. Kar pusti me in pobegni z mano!«

A volk ga je samo gledal in se ni ganil. Kekec je poizkusil, da bi šel na levo. A volk je skočil naglo predenj in mu je zastavil pot. Vse Kekčeve lepe besede niso pomagale prav nič — volk se ni dal pregovoriti in ga ni pustil nikamor. In Kekec je izprevidel, da še ni čas

za beg in da volk še vedno noče zapustiti Pehte. Zato se je okrenil, pa je šel po strmini nazaj. A ni zmerjal volka in tudi hude besede mu ni rekel. Pobožal ga je tu pa tam in mu je prijazno govoril.

Vrhu strmine pa je sedel na kamen in je premišljal. Tako je premišljal Kekec: »Hm, s samim božanjem in dobrikanjem ga ne pridobim. Treba si je izmisliti drugo zvijačo in treba je premisliti vse lastnosti, ki jih ima tako nemarna zverina kakor je volk. Hm, doma mi je rekla mati večkrat pri kosilu in večerji, da sem požrešen kakor volk... Požrešen je volk, resnično je požrešen. A teta Pehta mu daje samo kosti in sirkov močnik. Volk pa je požrešen in vedno lačen. O, dobro bi mu del masten založek in priboljšek, pa bi se kar obližoval... Čakaj, volkec! Od danes naprej ne boš več grizel trdih kosti in tudi ne boš lokal samega sirkovega močnika. O, Kekec bo zdaj skrbel zate, da ne bo tvoj nenasitni želodec nič več tako prazen. In tudi mršav in suh ne boš več kakor smrtni greh. Samo do kosila še počakaj, ljubi volkec!«

In Kekec se je napotil nazaj v koč. Pehta je sedela pri mizi, in Kekec je sedel k okencu. Pogledal je na visoki vrh snežnega Špika, ki je bil zakrit v sivkaste oblake, in je rekel: »Teta Pehtara, bil sem zunaj, pa sem videl oblake, ki se zbirajo nad gorami. Napravljja se k dežju... Pa bo dolgočasno, ker se ne bo videlo prav nikamor.«

»Prav praviš, Kekec!« je odvrnila Pehta. »Deževalo bo zdaj dolge dni. Pa je tudi dež potreben, ker je že velika suša doli po polju. Pa ni se ti treba bati dolgega časa. Lepo bova sedela tu v izbi in si bova pravila zgodbe. Sviral boš na piščalko in še mar ti ne bo dežja.«

Volk se je bil zavlekel pod mizo in je pričel cviliti potihoma in pretrgano. — »Kaj mu je, teta Pehtara?« je vprašal Kekec. »Ali slišite, kako zavija nemarnež? Mogoče ima hude sanje? Ali pa ga še tlači huda môra? — O, le naj ga! Saj drugega ne zasluži nemarnež, ker je tako grd in hudoben. Še jaz bi pomagal hudi môri, ako bi smel. Pa bi si zapomnil nemarnež, kdaj je delal Kekcu žalost in velike skrbi.«

Pehta je dvignila prst, pa je zažugala z njim Kekcu. »Čemu se jeziš vedno na volka?« mu je dejala. »Volk dela tako, kakor mu jaz ukažem. Zvest mi je in me nikoli ne zapusti. Le laskaj se mu, kolikor hočeš! A ne premamiš ga nikoli, pa če mu tudi obljubiš čredo najlepših bickov.«

Kekec se je namuznil in je pogledal od strani Pehto. Glej jo no — teto Pehto poglej! Kako ti govori lepo o volku! Nihče ga ne pregovori in ne premami? Kaj pa Kekec, teta Pehtara? — Deset dni že živi Kekec pri vas, a vi še vedno ne poznate Kekca. O, pa vas bo prekanil Kekec, da boste kar debelo gledali. Pa tudi volka bo prekanil

in omamil. Le verjemite, teta Pehtara! Kekec ni kar tako, da bi se delalo z njim kakor z navadnim vaškim paglavcem. Kekec je prekanil že koga drugega in se je vsakokrat lepo izmuznil... Zato pa kar lepo tiho bodite, teta Pehtara, in lepo počakajte! Prekanil vas bo Kekec in vam bo še enkrat strgal korenček. Vi boste pa gledali debelo in vas bo sram, da vas je prekanil Kekec. O, le še počakajte nekaj dni! Pa boste videli vse in tudi korenček boste videli, ki ga bo vam strgal Kekec...

Kekec se je namuznil še enkrat. Pehta pa je videla, kako se deček muza, in zato mu je zažugala še enkrat s prstom. »Kekec, Kekec! Ali misliš, da ne vem, da se dobrikaš volku? Že nekajkrat sem videla, kako si ga božal po hrbtu. A ne boš ga premamil in odvedel s seboj v dolino! Le meni verjemi, da je ves tvoj trud zaman!«

»Kaj?« se je začudil Kekec in se je navidez razsrdil. »Jaz sem božal tega nemarneža? Oj, teta Pehtara! Samo dvakrat ali trikrat sem se ga dotaknil. A nisem ga božal, ker je prenemaren in pregrd... Veste, teta Pehtara, samo uščipnil sem ga, da je kar poskočil in zarežal. Še tega se mi manjka, da bi božal nemarneža, ki ga ne morem videti živega... Teta Pehtara, ravno zdajle sem vas hotel prositi, da bi spodili vsaj med jedjo to grdobo iz sobe. O, kar ne gre mi jed, če vidim tega mrharja, ki se ga ne morem iznebiti nikoli in mi je vedno za petami. Vsaj med jedjo naj ga ne vidim! Zato pa vas prosim, teta Pehtara, da ga spodite iz sobe.«

»No, pa naj bo po tvojem,« je odgovorila Pehta. »Veš, zato, ker te imam rada, bom zaprla volka v klet, ko bova midva jedla. Da ne boš govoril, da nisi imel niti pri jedi miru in si bil zaradi volka lačen. A še enkrat ti rečem, Kekec, da ne premamiš volka nikdar, pa če se še toliko trudiš. Tri leta boš ostal pri meni, tri cela leta, pa ti ne pomaga prav ničesar na svetu!«

A Kekec se je samo posmihaval in je gledal za Pehto, ki je vodila volka v klet. Ko je bil sam v izbi, se je zavrtel trikrat okrog mize in je tleskal z rokami. Pri kosilu pa se je držal modro in je neprestano jedel. Pehta ga je gledala vsa začudena. Naposled ga je pa vprašala: »Pa kako je to, da danes ješ toliko? Resnično si tako lačen, kakor da bi bil hrust, a ne Kekec.«

»Prav pravite, teta Pehtara,« je odvrnil Kekec mirno. »Lačen sem tako, da bi pojedel celega bicka. A veste, to pride samo zaradi tega, ker se napravlja k dežju. A kadar dežuje, sem jaz lačen kar neprestano, in nobena jed me ne more nasititi. Naša mati se vedno ustraši, kadar prične deževati. Kar roke sklepa in Boga prosi, da bi že kmalu dež ponehal. A to vse zaradi mene in zaradi moje velike lakote.«

»Glej ga nol!« se je čudila Pehta. A vendar je rekla: »Če je tako, ti bom dala več kosila in večerje, da ne boš sitnaril in onegavil. Dve pečenki dobiš, da ti bo želodček zadovoljen.«

Kekec se je namuznil in je dejal: »Že stokrat sem rekel, teta Peh-tara, da ste dobrega srca kot nihče na svetu. Hvala lepø, da mi boste dali dve pečenki. Veste, prvo bom pojedel tu pri mizi, a drugo v izbici.«

»Pa naj bo, kakor želiš,« je odvrnila Pehta in mu je res prinesla še velik kos pečenke. Kekec se je lepo zahvalil in je odšel v svojo sobico. Pehta je izpustila tedaj iz kleti volka, ki je pritekkel naravnost za Kekcem. Pa mu je prinesla Pehta suhih kosti in sirkovega močnika in je odšla iz sobice. Volk je posrebal močnik in je pričel grizti kosti. A Kekec ga je prijel za glavo. Brcnil je kosti, da so zletele naravnost v kot. Volk je pričel hudo renčati. A Kekec mu je pomolil pečenko pod nos, pa mu je govoril: »Ali jo vidiš, ljubi volkec? Lepo diši in je boljša nego vse stvari na svetu. Kaj takega pač nisi jedel še nikoli. Ali jo hočeš, ljubi volkec?«

Volk ga je pogledal mило in je hlastlel po pečenki. A Kekec je naglo odmaknil roko in je nadaljeval: »Vsak dan boš jedel tako dobre stvari, ako greš z mano v dolino. Daj, zgani se, neumni volkec, pa mi povej, če hočeš iti z mano odtod? Samo z glavo pokimaj, pa je pečenka tvoja...«

ZUONČEK

Volk ga je gledal neprenehoma in je cvilil s tihim glasom. Trikrat se je obliznil, potem pa je sklonil glavo. — »No, dobro,« je rekel tedaj Kekec. »Pa ti dam slastno pečenko, ker te imam rad in imaš tudi ti mene rad. Pa naj bo tvoja, ljubi volkec!«

Z veliko slastjo je požrl volk lepo pečenko. Kekec ga je gledal in se je muzal. »Še bi se rad sladkal? Kaj, ti moj volkec? O, če boš priden, ti dam še drugi kos. Tu v papirju ga imam zavitega. Odrgrgal sem si ga od svojih lastnih ust, da ga dam tebi, ker si resnično velik siromak. Samo če boš priden in če pojdeva res skupaj v dolino. Veš, drugače ga pojem sam, ker tudi meni diši dobra pečenka.«

Volk je zagledal drugi kos pečenke, pa se je pričel dobrikati. Drgnil je z glavo ob dečkove noge in ga je pogledoval milo in pro-seče. In Kekec ni mogel nič drugega, kakor da je dal tudi drugi kos volku. Pri kosilu ga je bil spravil naskrivaj v papir; skrnil ga je pod mizo in ga je vtaknil potem v žep. O, Kekec je pravil samo v svoji prekanjenosti, da je ob deževju še enkrat tako lačen kot ob lepem vremenu. Pehta pa mu je verjela in še na misel ji ni prišlo, da jo hoče Kekec samo prekaniti. Kekec pa je hotel z dobrimi pečenkami pridobiti volka popolnoma zase. Zato pa se je muzal tako pretkano in je naskrivaj strgal korenček.

Volk se je nasitil in je postal tako dobre volje kot še nikdar. Bil je pohleven kakor jagnje in se je igral s Kekcem kakor majhen psiček. — »Bo, bo,« si je govoril Kekec, in srce se mu je kar smejala. »Ribič Rogачek ulovi postrv na trnek in na muho. A jaz bom ujel to volčjo zver na sladke pečenke... Hoj, hoj! Pa bo gledala Pehta, strašno bo gledala...«

Pa je pričel Kekec prevračati kozolce po sobici, in volk je skakal z njim in se je prevračal z njim...

Majdica je že učenka.

Majdica mala
je letos učenka postala.
Zdaj pa ne misli več na igračke
saj je vpisana med učenjake. —

Zvezek že rabi in knjigo,
da se brati uči,
spretno že muco nariše

in pa tudi napiše
črko n, m in i...
Majdica mala
res je že prava učenka postala.
Kdor ne verjame,
naj si naočnike vzame,
v prvi naj razred pogleda —
v naši šoli seveda!

Anica.

ERNEST TIRAN:

Ujedinjenje.

Igrica s petjem in telovadbo — šolskim odrom za narodni praznik
1. decembra.

Osebe:

**Mati; Stanko; sirota Pavle; poveljnik; 1., 2., 3. vojak; četa mladih
vojakov; deklica s punčko.**

SLIKA.

Pozorišče: Gozd ali travnik; v ozadju vas.

Vsi razen matere.

Še preden se dvigne zastor, se čuje petje in korakanje.

Mladi vojaki (pojo):

Mi smo vojaki korenjaki,
kako nas gledajo ljudje,
pa pravijo, to so junaki,
ki se nikogar ne boje! (*Odpojo vse 4 kitice.*)

Poveljnik: Četa — stoj! Volj—no! — Dovolj je vojskovanja
za danes! Prav pošteno sem že lačen. Sedimo tu-le na travo pa jejmo!
(*Sedejo, privlečejo iz žepa jabolok, kruha itd. Sirota Pavle stoji na
strani; nima ničesar.*)

Stanko: Kaj me nima naša mamica res rada? Glejte! (*Pokaže
2 lepi jabolki in kos pogače.*) Kako skrbi zame! Skoro bi bil pozabil —
jutri je njen god! Pa nimam prav ničesar, da bi ji dal. Eh — saj ve;
ji bom pa voščil zato tem lepše — že znam! (*Zagleda cvetice.*) In cve-
tic ji nabere, ki jih ima tako rada. (*Nabira šopek.*)

1. vojak: Kako ji boš pa voščil? Povej nam no, Stanko!

Stanko: Tega pa že ne! Kaj misliš, da sem neumen? Mama je
tudi za atov god pletla mošnjo za tobak, čisto na skrivaj, še jaz bi
skoro ne bil smel vedeti... No, pa name se je že zanesla, saj ve, da
nisem kakšna stara klepetulja, ki vse izbrblja. Pa jo je ata enkrat
zalotil sam. Joj, kako se je smejal! — Ne, ne, ne povem pa ne!
(*Nabira cvetic, pride do Pavleta.*) To bo vesela! (*Zagleda ga.*) Zakaj
si pa tako žalosten in pobit danes, Pavle?

2. vojak: Saj vidiš! Zato, ker nima nič s seboj!

1. vojak: Gotovo je pozabil prositi. Ali je pa v vojni izgubil.

Stanko (*da Pavletu polovico svojega kosa in jabolko*): Na,
Pavle, pa ne smeš več tako žalostno gledati!

3. vojak: Še drugi mu dajte kaj! (*Počasi vstanejo, ga obkolijo in mu dajejo v predpasnik.*)

Sirota Pavle (*se brani*): Hvala vam, presrčna hvala, tovariš! Dobro mi de, da me imate tako radi. Pa nisem lačen.

2. vojak: Res te imamo radi! Saj si pa tudi najboljši učenec v vsem razredu in vse eno nič prevzetan in ošaben. Saj veš, kako si mi pomagal pri deljenju! Ni šlo, pa ni šlo; zdaj pa znam kakor očenaš! Kar jej, pa vesel bodi, jutri imamo prosto!

Sirota Pavle: Saj vas imam tudi jaz rad. Samo spomnil sem se, da ima tudi moja uboga mama jutri god... Pa je ni več... Tudi očeta ne... Oba sta pod zemljo... Granata jih je zasula, ko smo se skrivali... In od takrat ni zame nobenega veselja več na svetu.

Poveljnik: Pripoveduj nam!

Vsi: Povej, Pavle!

Sirota Pavle: Saj veste, da sem z Goriškega doma. Kako tam vse drugače sije solnce! In pomaranče in fige rastejo pri nas... Med vinogradi teče Soča in kadar je bilo jasno, smo videli čisto do morja... Kakor v nebesih je lepo pri nas... In kako me je imela rada mamica moja... Pa je pridrl nekega dne sovražnik in opustošil in uničil vso mojo srečo... Zdaj sem tukaj in — jutri (*zajoka*) je mamin god, mame pa nil (*Molk.*)

Vsi (*sočutno*): Siromak! — Nič se nikar ne jokaj, saj te imamo radi... Res!...

Deklica s punčko (*se prerine do njega, mu potisne punčko pod pazduho in zaploska vsa vesela*): Na, tvoja naj bo! Pa pazi, da je ne ubiješ!

ZASTOR.

DEJANJE.

Pozorišče: Doma. Boljša kmetiška soba. V sredi prazna tabla. Na steni kraljeva slika.

Mati, Stanko.

(*Mati sedi za mizo, šiva.*)

Stanko (*pride v sobo, levico s šopkom na hrbtu, vošči*):

Ljuba mama, draga mama,

srečo voščim ti za god,

kar srce... (*Ne zna naprej, jeclja, slednjič od-*

ložno, presrčno): Ná, mama! (*Da ji šopek.*)

Mati (*mu smehljuje požuga*): Pa se nisi posebno dobro naučil, Stanko! Kaj v šoli tudi ne znaš boljše? (*Stanko je žalosten.*) No, saj

si vse eno priden. Prav veseli me, da si se me spomnil. Saj drugače se tako ne zmeniš bogve kaj zame. Ko ne veš, kako bi se ti godilo brez mene... (*Postavi cvečice v lonec.*) Kdaj si pa natrgal te cvečice? Nič nisem vedela.

Stanko: Včeraj, ko smo se igrali... Čuj, Pavletova mama ima tudi danes god... Pa je bil Pavle tako žalosten. Veš, Pavletova mama je že umrla, Italijani so jo ubili... Zakaj pa so Italijani tako hudobni?

Mama: Da, da, ta grozna vojna! — Saj ste se učili v šoli, ne? Našim sovražnikom Italijanom se je zahotelo naših lepih krajev; pa so pridrli in nam vzeli naše najkrasnejše pokrajine: Goriško, Trst, Istro, Reko... (*Gre k tabli in nariše zemljevid neokrnjene Slovenije.*)

Glej, vsa ta zemlja je naša! Čez milijon in tričetrtnas je gospodarjev tod po božji in človeški pravici! Pa je iztegnil sovrag svoje lakomne krèmplje in nam odtrgal (*riše današnje državne meje*) Pavletovo domovino, solnčno Goriško... in Kras s Postojno in Idrijo in... in tu naše morje, živo srce iz živega telesa... In na severu (*riše severno mejo*) nas je Nemeč, naš drugi sovrag, prevaril za biser naš, za našo zeleno Koroško... Pol milijona je sirot Pavletov danes!

Stanko: Zakaj so jim pa pustili, mama? Jaz bi jih pa šel na sodnijo tožit! Kaj ni nobene pravice več na svetu?! Razbojniki!

Mama: Ej, ti si še majhen, Stanko!... Ti ne veš tega... Sami smo bili krivi, zato ker smo se kregali med seboj, ker nismo bili složni... Lahko jim je bilo...

(*Zunaj petje:*)

Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina
meni si zemeljski raj!

Tuje šege, tuja ljudstva
so prijat'ljji, znanci le;
Slava le, slovanska čuvstva
srce meni zvesele.

(*Mladi vojaki, z zelenjem ovenčani, pridejo.*)

Poveljnik (*se postavi po vojaško pred mater, pozdravi*): Prosimo vas, da pustite Stanka z nami! V gozd gremo.

Mati: Kaj pa naloge, ali so že napisane?

1. vojak (*možato*): V zvezkih in glavah!

Mati: Potem pa žel! Najprej dolžnost, potem šele zabava, to vam bodi vedno zapisano v srcih. Zdaj se boste brez skrbi igrali; če

bi vas pa doma še čakale naloge, bi vas ves čas nekaj težilo. (Zagleda Stanka.) Saj si že ves napravljen!

Stanko: Saj mi dovoliš, kaj ne, mamica zlata?

Mati: Priliznjenček! Le pojdi, pa glej, da se ti kaj ne zgodil (Pavle pride ves žalosten od strani.)

Poveljnik: Hvala vam! Zdravo! (K četi.) Pozor! Nastop v red! Levo kre—ni! (Zdaj zagledajo Pavleta.)

Stanko: Jaz pa vem, zakaj je Pavle žalosten! Mamica mi je povedala. (Pokaže na zemljevidu Gorico.) Tam je doma, pa so mu požrešni italijanski razbojniki porušili dom, da mora sirota po svetu... (Privede ga v sredo.)

2. vojak: Ne bomo se igrali, dokler je Pavle žalosten! (Okrožijo ga.)

Stanko: Pol milijona je danes takih sirot... Kaj so nam vse vzeli Italijani in Nemci! (Kaže.) Gorico, Kras, Postojno, saj veste, tu je ona prekrasna podzemeljska jama s kapniki, ki jo hodijo gledat z vsega sveta, in Idrijo, živosrebrni rudnik, drugi največji v vsej Evropi, in Istro in Trst in naše sinje Jadransko morje in tu gor — Koroško... Vse to je naše, vse to so nam ugrabili!

Vsi (vihotijo lesene sablje, stiskajo pesti): Nadnje! Nazaj našo zemljo! Potolaži se, Pavle, čuj! (Pojejo po melodiji »Mladih vojakov«):

Sovragu bomo zemljo našo
iz krempljev strgali spet mi,
Goriško našo in Koroško —
le trese naj se in boji!

Spet Istra naša bo in Soča,
spet naša Reka, naš bo Trst;
do takrat misel nam bo vroča:
na našo last ne sme tvoj prst!

3. vojak: Pa kdo nas bo vodil? Naš poveljnik je za nič! Ravno včeraj je dobil petico v zemljepisju! Ta bi nas še kam zapeljal!... (Smeh.)

Poveljnik (hud): Ti pa v računstvu! Kar pred svojim pragom pometaj! In pišeš tudi tako, da je rekel zadnjič gospod učitelj, kot bi petelina v črnilo namočil in spustil po papirju! Kaj se boš repenčil, ko sam nič ne znaš!

3. vojak: Ti pa vse!

Poveljnik: Več že kot ti!

3. vojak: Pa se poizkusiva! 3×9 ?

Poveljnik: Pa se dajva! Dvajsetsedem! 6×4 ?

3. vojak: Dvajsetštiri! 7×8 ?

Poveljnik (*se obotavlja*): Beži, beži, kaj misliš, da ne vem?

3. vojak: Pa povej, če veš! Aha, smo te ujeli, kaj ne? Za poveljnika hoče biti, pa še ne ve ne, koliko je 7×8 ! Hahaha! (*Smeh.*)

Poveljnik: Pa ti bodil! Jaz še ne maram ne več... Ampak mene ne bo zraven, kjer boš ti! Tak poveljnik!... (*Užaljen se obrne.*)

Mati: Sošolci ste, pa se tako kregate?! Pa kakšni tožljivci — sram vas bodi! Nad sovražnika hočete, pa bi si kar med seboj najrajši skočili v lasel — Čujte me, dobro si zapomnite to besedo: Dokler ne boste med seboj složni, držali skup kakor skala, toliko časa Pavle ne bo videl doma...

3. vojak (*poveljniku*): Saj se ne bomo več kregali — je li da ne?

Poveljnik (*še vedno užaljen*): Saj si ti začel!

3. vojak (*spet bojevit*): Ni res, ti si začel!

Stanko: Zdaj oba začenjata iznova! Vidva pač ne smeta biti naša poveljnika, kaj ne, da ne, mamica? Jaz pa že vem, kdo nas bo vodil! Mamica, ti! Ti znaš vse in dokler si ti pri nas, se nam ni treba bati ničesar... Je li, da pojdeš?

Mama (*se smehlja, potem pa resno pokaže na kraljevo sliko ob steni*): On vas bo vodil... On in njegov ded Karadjordje in njegov oče, Veliki, Osvoboditelj naš... In junaki s Kosova bodo z vami in junaki od Vardarja in junaki iz albanskih gorá... In Bog... In Pravica naša... (*Proroško.*) In bo spet naša naša zemlja, naša sveta, ljubljena, s trnjem kronana... Naša, tolikokrat napojena s krvjo junakov, ki so mrli zanjo in za križ sveti in svobodo zlato... Če boste složni, če boste složni, složni... In bo naša trobojnica zavihrala zmagoslavno in mogočno preko cele in vse naše poveljane grude... On vas bo vodil... Jaz pa bom doma molila za vas, da se vrnete zdravi v moje naročje in bomo že na zemlji živeli v raju... Če boste složni, složni, složni!

(*Sklenejo se v polkrog, primejo se za roke; zemljevid v sredi, na desno mati, na levo Pavle.*)

Vsi (*slovesno*): Složni bomo zdaj in vedno, obljubljam Ti, mati!

Mati: In če ostane v vas ljubezen vroča do konca...

Vsi: Ostane vroča do konca, obljubljam Ti, mati!

Mati: In ne boste klonili, ko pride ura preizkušnje... Kot zmaj s stoterimi žreli bo sovražnik bljuval ogenj in strup in smrt na vas...

V si: Ne bomo se bali, obljublamo Ti, mati! — Za roke se bomo prijeli in nate bomo mislili, mati... V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina — tako bomo planili nad zmaja in Pavle ne bo več sirota!

(Spogledajo se, potem drug za drugim pokleknejo. Molijo — pojejo):

Bože pravde, Ti što spase
od pastbi dosad nas...

ZASTOR.

ANTON LEBAN:

Anton Martin Slomšek.

Svetó služimo sveti domovini!
Jos. Stritar.

ne 24. septembra t. l. so v rojstnem kraju v Ponikvi v bivši Štajerski praznovali šestdesetletnico smrti škofa Anton Mart. Slomška. Ob tej priliki so odkrili novo spominsko ploščo pred njegovo rojstno hišo. —

Ker je bil škof Anton Martin Slomšek velik rodoljub, ljubitelj šolske mladine, pesnik, pisatelj in pedagog, ti hočem, ljuba šolska mladina, izpregovoriti o tem slavnem možu nekaj besed.

Anton Martin Slomšek se je rodil 21. novembra 1800 na Slomu pri Celju. Gimnazijo je študiral v Celju in Ljubljani, a bogoslovje je študiral v Celovcu in je bil l. 1824. posvečen v duhovnika. Služboval je kot kaplan na Bizeljskem in pri Novi Štifti blizu Celja. — Prišel je potem za špirituala v celovško semenišče. Postal je potem dekan in šolski nadzornik v Vuzenici ob Dravi, pozneje pa — l. 1844. — kanonik in nadzornik v Št. Andražu na Koroškem. Leta 1856. je postal opat v Celju in kmalu potem knezoškof lavantinski. Leta 1862. je pa umrl v Mariboru. —

Anton Martin Slomšek je bil velik rodoljub in je že kot špiritual v bogoslovnici v Celovcu navduševal bogoslovce za slovenščino. To je bilo povod, da so bogoslovci, prihajajoči kot duhovniki med narod, bili vrli rodoljubi in so delovali med narodom v tem zmislu.

Toliko naj bo omenjeno kot jedro njegovega životopisa. Kaj več so pisali o njem ob praznovanju stoletnice njegovega rojstva razni

listi in je ob tej priliki izdala »Družba sv. Mohorja« obširen spis o njegovem delovanju. —

Anton Martin Slomšek je bil imeniten učitelj, pesnik in pisatelj. O njem ve skoraj vsa naša šolska mladina marsikaj povedati, česar

Antonius Martinus Slomšček
• 1800 • 1862

se je v šoli naučila. — Lepe in preproste pesemce je spisal za naša šolska berila. Krasne so: »Veseli hribček«, »Zdravica Slovencev«, »Tri najlepše rožice« in mnogo, mnogo drugih. — Kot pisatelj je narodu spisal mnogo molitvenikov, katekizmov, abecednikov, beril itd. — Komu ni znana lepa povest »Blaže in Nežica«? — Leta 1846. je Anton Martin Slomšek začel izdajati »Drobtinice«, narodu kot kratkočas

nice. — Vse te pesemce, povestice itd. so dandanes razširjene križem naše lepe domovine in ostanejo nepozabljive. — Pa temu se ne čudimo, saj človek rad hrani dragocenosti, kakor n. pr. zlatnine, in baš tako lepo narodno blago, kakor so Slomškove pesmi in povestice, zakaj »Lepa pesem je zlata in draga reč«. —

In zakaj se je Anton Martin Slomšek naši šolski mladini tako priljubil? Ker mladina ljubi njegove preproste, vesele in presrčne pesemce, ki jih nikdar ne pozabi. — Pa ni čudno, da je Slomšek tako pisal, zakaj posnemal je Vodnika, prvega slovenskega pesnika, ki ga je v to navduševal. Glede tega je Slomšek posvetil pesniku Vodniku lepo pesem z naslovom: »Vodniku«. — Ta pesem, obstoječa iz pet kitic, je res srčkana. — Zadnja kitica se glasi:

»Kraljestvo nama bilo ni
bogastvo tega sveta;
slovenščina zlatá, časti
Slovencem ne obeta.
Zaupam pa, da bodeva
v nebesih večno združena
Slovenca prav vesela,
s Slovenci slavo pela.« —

Ob prilíki, ko so letos na novo postavili Slomšku spominsko ploščo, se spomni tudi ti, šolska mladina, našega pesnika in pisatelja! Vedi, da mu je hvaležni narod nabil spominsko ploščo na oni kraj — pod starinskim orehom — pod katerim je delal Slomšek kot osnovnošolski učenec prvi izpit. —

Ljuba mladina! Poslušaj našega Slomška, uči se dobro in pridno, da boš v bodoče steber narodu! Stopívši v službo, delaj marljivo za svoj mili narod, zakaj pisatelj Jos. Jurčič piše:

Za narod delati,
moči vse moške dati koristi obči,
skrbi nakladati si domovinske,
dolžnost je sveta možu vsakemu!

Kitajske narodne pripovedke.

Preložil Fran Erjavec.

VII.

LISICA IN KROKAR.

Lisica se zna dobro prilizovati in je jako zvita. Nekoč zagleda krokarja, ki je sedel s kosom mesa na drevesu. Lisica sede pod drevo, gleda vanj in ga začne hvaliti: »Vaša barva,« pripoveduje, »je najčistejša črnina; to mi dokazuje, da imate Laotsejevo modrost, ki zna čuvati svojo mračnost. Način, po katerem hranite svojo mater, dokazuje, da ste glede otroške ljubezni podobni mojstru Dsongu, pravitako skrbite za svoje starše. Vaš glas je hripav in močan, to dokazuje, da imate pogum kakor kralj Hiang, ki je nekoč samo s svojim glasom prepodil vse sovražnike. Res, vi ste kralj ptic!«

Krokar vesel in zadovoljen posluša, potem pa pravi vljudno: »Prosim, prosim!«

Ali preden se zave, mu pade iz odprtega kljuna meso na tla.

Lisica ga pobere, poje, potem se pa zasmee, rekoč: »Zapomnite si, gospod, če vas kdo brez vzroka hvali, gotovo ne namerava ničesar dobrega!«

V mrzlih jesenskih dneh . . .

*V mrzlih jesenskih dneh
ptičke so obnemele . . .*

*Tja na jug so zletele,
pa je potihnil njih zlati smeh . . .*

*V pustih jesenskih dneh
se je nebo razsolzilo,
solnčece nam je skrilo
in zvezdice v temnih nočeh.*

*V hladnih jesenskih dneh
rožice so pomrle;
čašice so zaprle,
da so ugasnili biserčki v jasnih očeh.*

*V mračnih jesenskih dneh
gore so se oblekle
v megle, ki so prevlekle
po hribih in dolih se vseh.*

*V tožnih jesenskih dneh
listje je vztrepetalo,
v vetru je zaigralo in obležalo
na mrzlih jesenskih tleh.*

Anica.

S—AR:

Prekmurje.

enega onih naših krasnih vinorodnih gričev, ki se imenujejo Slovenske gorice, sem v letošnjih počitnicah mnogokrat opazoval naše severne obmejne kraje. Diven je bil pogled proti jugu in zapadu: en griček bolj prijazen kakor drugi, na vsakem vinograd pri vinogradu, vsi kar posejani z vinskimi hrami. Poezija teh krajev pa je v neprestanem klopotanju klopotcev, ki daje pokrajini svoj posebni značaj.

Vasice se nahajajo samo v dolinicah med griči. Kdo še ni slišal o Jeruzalemu, skoro svetovno znanem griču, ki rodi najboljše vino, kdo še ne o malem Cerovcu, rojstnem kraju ilirskega pesnika Stanka Vraza? Samo solnce, sama toplota, samo petje, sama radost je v teh krajih...

Pogled pa mi je uhajal proti severu — zagledal sem državno mejo Muro in tam preko mesto Radgonc, ki je sedaj že v republiki Avstriji. Mimo Radgone priteče reka Mura, ki je odtod dalje prej bila meja med Avstrijo in Ogrsko. Dandanes ne tvori več nikakršne meje, zakaj Slovenci ne prebivajo samo na Murskem polju, oni živijo tudi preko Mure — v pokrajini, ki jo imenujemo Prekmurje.

Prekmurje je ravan, v primeri z lepimi vinskimi griči na prvi pogled pusta in enolična; samo tam na obzorju se dvigajo nizki hribi, ki tvorijo sedanjo državno mejo. Vzhodni in jugovzhodni del pokrajine pa se izgublja v velikansko Ogrsko ravnino. V to Prekmurje sem napravil letos s starši izlet.

Iz znanega kopališča Slatine Radenci, ki stoji na severnem obronku Slovenskih goric, smo hodili kake pol ure že po produ do reke Mure; mosta čez reko ni, pač pa je dober in trden brod, ki prevaža ljudi, pa tudi vozove in živino. Mostov čez Muro sploh ni, kar kaže, kako je bilo naše Prekmurje popolnoma odrezano od Štajerske. Prometa ni bilo nikakršnega, Avstrija ni trpela, da bi se Slovenci obiskavali. Naša država gradi krasen nov most blizu Veržēja na Murskem polju pri vasi Dogležovje, gradi ga oddelek vojakov pionirjev; ta most je sedaj že dograjen.

Brodnik, ki nas je prepeljal, je rodom Prekmurec in je govoril z nami v svojem prekmurskem narečju. Bili smo že v Prekmurju.

Po široki, lepi cesti, kakršnih vidimo lahko največ na Ogrskem, smo hodili: na obeh straneh samo polje, posebno žitno in koruzno, brez drevja. Med drevjem se nahajajo v Prekmurju kraji. — Prva velika vas je **Tišina**, ne vas, po naše skoro mesto. Hiše lepo zgrajene, vse z opeko krite, vrtovi lepi; sredi vasi je velika katoliška cerkev z župniščem. Na šoli je sedaj samoslovenski napis. Sredi vasi med visokim drevjem je stari grad grofice **Bathianyjeve**, ki pa je sedaj pod državnim sekvestrom. Vsi sedaj svobodni kmetje so bili prej tlačani te grofovske rodovine. Tišina je vsa v drevju, kakor bi bila v gaju.

Hodili smo eno uro med samim rodovitnim poljem, nikjer nobena drevesa več, nikjer vasi. Šli smo še dve uri — še po samoti, po veliki ravnici. Samo tam daleč ob Muri smo videli cigansko vas. Ti cigani, ki so prej živeli od plenitve in kraje, so se vendar začeli nekoliko pečati s poljedelstvom. — Sama samota. Kako drugačen je značaj te pokrajine od značaja sosednjih Slovenskih goric: tam obljudenost, veselje, delo, vino — tu samota, neka turobna tišina, jako redke vasi. — To je napravila stoletna nasilna državna delitev v istem narodu.

Murska Sobota; Aleksandrova cesta.

Končno po triurni hoji smo zagledali od daleč v drevju glavno središče Prekmurja — Mursko Soboto. Vhod v mesto tvori — kakor v vseh madžarskih mestih — dolg raven in širok drevored. Mesto je precej majhno, a ne skupaj stisnjeno, ampak ima značaj velike vasi:

ulice so po madžarskem načinu široke in dolge. — Mesto ima rim. kat. cerkev, protestantsko cerkev in židovsko sinagogo. Prebivalstvo je torej po veri jako pomešano. — Poleg večine Slovencev je v mestu mnogo Madžarov, pa tudi Nemcev. — Poleg slovenske državne osnovne šole ima Murska Sobota tudi meščansko šolo in gimnazijo, ki jo je pred dvema letoma otvorila naša država. Prej Slovenci tam sploh niso imeli slovenske šole.

Kakor v skoro vsakem kraju na Madžarskem, tako je tudi tu krašen, velikanski grad grofa Szaparyja z razkošnim parkom. Ogleдали smo si vse notranje prostore, za kar smo rabili nekoliko ur. Grad je poln starinskih dragocenosti, v opravi pa kaže znake razkošnega življenja madžarske grofovske rodovine. Grof živi v inozemstvu. Grad je pod državnim sekvestrom, park je odprto izprehajališče za meščane. Prej je bilo navadnim ljudem zabranjeno stopiti v park.

Grad grofa Szaparyja v Murški Soboti.

Murska Sobota nima nobene železniške zveze z našimi kraji. Sedaj je železnica v načrtu in spomladi bodo začeli graditi železnico Ormož—Ljutomer—Murska Sobota, ki je za naše Prekmurce življenjskega pomena. Sedaj žive takorekoč odrezani od sveta. — Kolodvor mesto ima, a zveza med Murško Soboto in zadnjo postajo v naši državi *Hodoš* deluje le dvakrat na teden.

Drugi dan smo se vrnili zopet čez Muro v Radence; sedaj smo šele vedeli ceniti, kaj je in kaj še bo dala Jugoslavija našim zapuščenim Prekmurcem.

Poleg Murske Sobote naj omenim še nekoliko znamenitejših krajev! Vzhodno od že omenjenega Dokležovja in jugovzhodno od Murske Sobote se nahaja vas Beltinci, znamenita zaradi starinskega gradu. Blizu Beltince se nahaja vas Bratonci. Pripovedka tamošnjih

prebivalcev »Kmet, ki je zemljó podára o« se nahaja v čitanki za V. gimnazijski razred.

Mesto Dolnja Lendava nima za Prekmurje take važnosti kot Murska Sobota. V Dolnji Lendavi, ki je prav lepa in vabljliva, imajo slovensko državno osnovno in meščansko šolo.

Dolnja Lendava.

Sedaj bom podal še splošen pregled Prekmurja. Vse Prekmurje ima 943 km². Prebivalstvo šteje o k o l o 91.000, na km² pride približno 97 o s e b. Prekmurje je torej ena n a j g o s t e j e naseljenih pokrajin Slovenije. Glede narodnosti je večina slovenska, poleg meščanskih Madžarov imamo v obmejnih vaseh okolo 15.000 Madžarov. — Z o z i r o m na vero je 71% katolikov, 28% protestantov in 1% židov ter drugih veroizpovedovanj.

Prekmurci govore svoje prekmursko narečje, za nas skoro bolj nerazumljivo kot srbskohrvatski jezik. Književne slovenščine, ki se je dosedaj niso mogli učiti, se bodo lahko naučili v šolah.

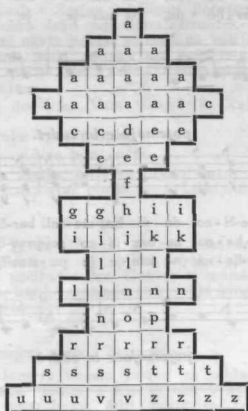
Ljudstvo, ki tam prebiva, je sedaj po stoletnem trpljenju in tlačanstvu madžarskih grofov deležno svobode, ki iz sužnjev in robov vzgoji ponosne državljane velike in mogočne Jugoslavije!

Besedna naloga.

Priobčil Rado Burnik.

Besede značijo:

1. soglasnik,
2. prebivališče,
3. kuhinjsko posodo,
4. prst,
5. del posteljne oprave,
6. števnik,
7. samoglasnik,
8. ptico kurjega plemena,
9. ribo,
10. kočo,
11. dan v tednu,
12. zaimek,
13. služabnika,
14. staro vino,
15. staro zidovje.

Besede po sredi odzgoraj dol povedo
znan pregovor.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev besedne uganke v 9. številki.

K o l i n e
K o l i n .
K o l i . .
K o l . . .
K o
K

Prav so jo rešili: Vlasta in Zlata Košarjevi v Ptuj; Ladik Wisinger v Litiji; Gvidon Hrašovec, dijak II. b gimn. v Novem mestu.

Le sekaj, sekaj smrečico!

Narodna pesem.

(Glej: Gangl, Druga čitanka, str. 27.)

V narodnem tonu.

Uglasbil F. Juvánek.

mf

1. Le se - kaj, se - kaj smre - či - co, da si boš ste - sal
 2. Je smre - či - ca po - se - ka - na, za bar - či - co pri -
 3. Je bar - či - ca na - prav - lje - na, na mor - je je po -

mf

pojemažoče in zadrž.

bar - či - co! Le se - kaj, se - kaj smre - či - co, da si boš ste - sal bar - či - co!
 prav - lje - na. Je smre - či - ca po - se - ka - na, za bar - či - co pri - prav - lje - na.
 stav - lje - na. Je bar - či - ca na - prav - lje - na, na mor - je je po - stav - lje - na.

pojemažoče in zadrž.

Dvije ptice.

Zabludila morska ptica
 u daljino suhe zemlje
 i susrela kosovico,
 gdje u gaju slatko pjeva.

Morska ptica:

»Kako možeš pjevat, tužna,
 u pustinji ovoj suhoj,
 gdje ni kapi vode nema?«

Kosovica:

»Pjevahu i moji stari
 u istome ovom gaju.«

Domovina kakva bila,
 rodenom je sinku mila.

Petar Preradović.

Jesen.

Jesenski čas je kmetu čas plačila. Vsi pozni pridelki dozorevajo. Voz za vozom škriplje proti vasi, shrambe se polnijo. Oj, kako veselje za mladino! — Sadno drevje ječi pod obilim božjim blagoslovom in komaj čaka rešitve. Otroci že niso več toliko željni sadja, a pridno ga pomagajo spravljati, dobro vedoč, kolike vrednosti je pozimi sveže jabolko. — In kaj šele, ko pride trgavec! Goste megle se vlačijo po dolini. Žalostno polukava sonce skozi nje. V vinogradu pa je še vse bolj veselo, nego je bilo spomladi! — Ko je spravil kmetovalec vse pridelke domov, skrbi za steljo in drva; zakaj bliža se mrzla zima. Ptice selilke so že zapustile naše kraje. Odlotele so tja, kjer vlada večna pomlad.

Velecenjeni g. Doropoljski!

Blagovolite tudi mene sprejeti v veliki krog svojih koticarjev. Stara sem 12 let in pojdem v II. razred realne gimnazije. Prvo leto sem izdelala z odliko. Sedaj sem na počitnicah v Zasipu pri Bledu. Počutim se prav dobro. Jako rada čitam »Zvonček«. Najbolj mi ugaja povest »Kekec na volčji sledi.« Tudi moja sestra ga rada čita. Nestrpno pričakujem vedno vsakratnega nadaljevanja.

Če mi dovolite, Vam drugič še kaj pišem.

Z odl.čnim spoštovanjem

Vas pozdravlja

Metka Skabernetova.

učenka real. gimnazije v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Metka!

Seveda Ti dovoljujem, da mi pišeš še večkrat. Morda nam o priliki poveš, kako si prebila počitniški čas. Gotovo si marsikaj videla, kar bi zanimalo tudi veliki krog mojih koticarjev.

Cenjeni gospod Doropoljski!

V Št. Jerneju imamo razred za oddasljene učence. Hodim 3. leto v šolo. V IV. oddelku sem. Imam štiri brate in tri sestre. En brat in štiri sestre so umrli. Dve sestri, Ančka in Micka, sta umrli na španski bolezni. Ančka je bila stara 17 let. Micka pa je bila tisti dan, ko so jo pokopali, stara 19 let. Vseh skupaj nas je deset. Ata ni bil nič pri vojakih. Potrjen je bil, pa je vedno prosil, da mu ni bilo treba iti. Jako rada čitam »Zvonček«. Gospodična Mira Pouhova ga ima narobe čenega. Gospodična uči nas oddaljene učence. Pa kdor bolj zna, tistim ga da. Bila sem pripravljena, da bi šla v meščansko šolo. Zdaj pa, ker sta oni dve umrli, pa ne morem. V šolo hodim jako rada, ker se lahko učim.

Presrčno Vas pozdravlja

Pepica Golobova,
Mali Ban.

Odgovor:

Ljuba Pepica!

Tvoje odkritosrčno pismo sem prečital prav z zanimanjem. V eni sapi bi nam vse rada povedala. Pač škoda, da ste umrli že tako dorasli sestri. To sta bili že vrli slovenski mladenki, veselje in ponos staršem! Sedaj ju nadomeščaš Ti s podvojeno pridnostjo in ljubeznivostjo. Ali ne?

Spoštovani gospod Doropoljski!

Pišem Vam prvo pisemce. Jako rad čitam »Zvonček«, posebno pa kotichek gospoda Doropoljskega, ki mi silno ugaja. Zato pa se hočem tudi jaz uvrstiti med koticarje. Obiskujem prvi oddelek tretjega razreda. Gospodično učiteljico imam jako rad. Lani sem se pridno sankal. Božiček pa mi je prinesel nove sanke, a se daj pa ni nič snega. Rad bi še imel zimo, ker je tako veselo na snegu. Imam še tudi sestrico Marico, ki študira v Mariboru. Brat Ivo pa je umrl v italijanskem ujetništvu. Ako Vam je všeč, se bom še večkrat oglasil.

Srčne pozdrave!

Vdani

Lejko Rosenstein,
Sv. Jurij ob Taboru.

Odgovor:

Ljubi Lejko!

Tvoja želja se bo kmalu izpolnila: zima se že pripravlja na pohod v naše kraje. Ko zopet prikima, se iznova začne Tvoje zimsko veselje, ki ga uživaj zdrav in za dovoljen! In oglasi se zopet!

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Ker ste velik prijatelj mladine, Vam pišem pismo. Nekoliko prostora mi boste že dali. Saj tudi v prvič, ko sem tudi pisal pismo, ste določili prostor v »Zvončeku«.

V lanskem letniku je bilo veliko povesti in pesmi. Zato sem ga tudi letos naročil. Jako mi ugaja povest o Kecku. Povest o domačem muzeju je mene tako navdušila, da sem sklenil tudi jaz zbirati rože in zuželke.

Hodim v prvo gimnazijo v št. Vidu.
Prosim, priobčite ta spis o pomladi:

P o m l a d.

Lepa je pomlad! Sonce sije vedno gor-keje. Travniki in polja zelene. Kmet orje, seje in obdeluje zemljo. Otroci skačejo, veselo trgajo cvetice in spletajo vence. Starčki in ženice posedajo po klopih pred hišo in se grejejo. Pastir zopet žene vesel živino na pašo, piska na piščalko in prepeva. Vse, kar živi, je veselo. Tudi ptički veselo prepevajo pesmi v čast vstalemu Zveličarju.

Kako je lepó zdaj na sveti,
čast pojmo in hvalo Bogú,
ki dal nam je spet doživeti
to rajsko lepoto — juhú!

Z velikim spoštovanjem!

Vaš kotičkar

Viktor Smolej.

Odgovor:

Ljubi Viktor!

Priobčujem op's pomladi, čeprav ni se-daj ugodna doba za to! Toda mislim, da je vendarle prav, ako si obudimo spomine na cvetočo mladoletje in se nam z novo silo zbudi upanje na prihodnjo dobo cvet-ja in petja. (Ako še nisem povedal, pos-vem danes, da si tudi Ti prav rešil skriv- nostni napis v 4. letošnji številki.)

Cenjeni g. Doropoljski!

Danes se oglašam pri Vas s prvim pismom. Z njim se hočem pridružiti Va-šim kotičkarjem. Hodim v IV. razred osnovne šole. Najbolj me veseli računstvo in zgodovina. Na »Zvonček« sem naročen že drugo leto. Ugaja mi, ker prinaša lepe povesti in pesmi. Imam še tri bratce, ki tudi hodijo v šolo.

Pozdravlja Vas

Ivan Brišar
na Kor. Beli.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Vsakega prirastka svojih kotičkarjev se razveselim. Sčasoma nas bo toliko, da nam bo v resnici premalo prostora. Pa si bomo že kako pomagali, saj pravijo, da gre krot-kih ovčic mnogo v hlevček. (S tem nikakor ne trdim, da so moji kotičkarji ovčice — po pameti!)

Ljubi gosp. Doropoljski!

Danes Vam hočem prvič napisati pismo. V šolo hodim 6 let in sem 12 let star. Tukaj imamo štirirazredno osnovno šolo. Hodim v II. oddelek 4. razreda. Najljubše

mi je petje in telovadba. Stara gora je majhen grič, na katerem je le nekaj hiš s cerkvi in šolo. Ne daleč od šole imamo stoletno lipo in sedem mlajših lip. Rad bi Vam napisal še več, a se ne upam.

Srčno Vas pozdravlja

Franc Nemeč

pri Sv. Duhu na Stari gori.

Odgovor:

Ljubi Franc!

Kakšen junak pa si, moj ljubi dvanajst-letni možakar, da se ne upaš prijeti pe-resa v roko in mi napisati vsega, kar Ti na srcu leži! Pojdi, pojdi! Pogum napravi- lja moža! Jaz pa menda tudi nisem tako strašilo, da bi bilo treba komurkoli trepe- tati pred menoj!

Ljubi gospod Doropoljski!

Z zanimanjem čitam »Zvonček«. To je resnično lep mladinski list. Hvala Vam vsem, ki ste ga ustanovili! Naj bi se raz- širil po vsej naši domovini! Če imam malo prostega časa, tedaj čitam ali pa slikam. Čitam rad potopise, povesti, nekatere ro- mane, poučne, zabavne in mladinske spise. Zanimam se tudi za slikanje. Poznam po imenu več domačih umetnikov. Najbolj mi ugajajo slike umetnika Maksima Gas- parija. Te slike najrajši gledam. Ali mo- rebiti poznate osebnega gospoda? Če vam je mogoče, natisnite sliko tega slikar- ja v »Zvončku«. Zakaj ta umetnik ne na- slika letos ničesar v »Zvončku«? Ali ste se mu zamerili? Najrajši bi se šel učiti za slikarja ali pa za mornarja. Katero mi bolj priporočate?

Sprejmite pozdrave od tukajšnjih naroč- nikov!

Stefan Mlakar,
Prihova pri Konjicah.

Odgovor:

Ljubi Stefan!

Moja vest mi ničesar ne očita, da bi se bil kdaj kakorkoli zameril slikarju Gaspa- riju. Znano pa mi je, da ima toliko dela, da mu bržkone ne preostaja nič časa za sotrudištvo pri »Zvončku«. Ako pa mu pride Tvoja pohvalna beseda pred oči, se bo nemara zopet spomnil našega lista. Kaj naj Ti priporočam — slikarja ali mornar- ja? Ker ne poznam Tvojih sposobnosti, ne morem odgovoriti. Vprašaj svojega uč- telja in svoje starše! Najlepše bi bilo, da si slikar in mornar. Vozil bi se po širokem morju, kjer bi gledal druge kraje, ljudi in običaje. Vse to bi lahko naslikal in poka- zal nam, ki moramo čepeti za domačim plotom.

UČITELJSKA TISKARNA in KNJIGARNA

v Ljubljani, Francišškanska ulica 6.

Telefon šte. 312.

Poštnohranilnični račun št. 10.761.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni in večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Šolski zvezki lastnega izdelka.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije z ličnim in različnim tiskom.

Cene zmerne!

Podružnica v Simon Gregorčičevi ulici.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Kupujte

MLADINSKE SPISE,

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani,

Francišškanska ulica in Simon Gregorčičeva ulica.

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

::: Nenavedenih letnikov ni več v zalogi. :::

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

V zalogi Društva za zgradbo Uči-
teljskega konvikta sta ravnokar
izšli z dvoglasnim stavkom in s
spremljevanjem harmonija d v e
n a r o d n i h i m n i: „Bože
pravde . . .“ in „Lepa naša do-
movina“. Cena komadu 50 p, po
pošti 1 Din. — Naročila sprejema
Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.